

Høringsnotat: Nye jakt- og fangsttider samt sankning av egg og dun for perioden 1. april 2012 – 31. mars 2017.

Jakttidene er et viktig virkemiddel i forvaltningen av viltressursene. Erfaringer fra de siste årene viser at jakttidene for de fleste viltarter har funnet en allment akseptert form, og at det derfor ikke er behov for omfattende endringer ved denne revideringen. De endringer som foreslås er i hovedsak foreslått på grunnlag av endrede bestandsforhold og bedre biologisk kunnskap om de enkelte viltarter.

I henhold til lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 15 og 16 skal vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven). Videre skal unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås.

Viltloven § 1 (lovens formål) slår fast at viltet og dets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan produksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv. I henhold til naturmangfoldloven § 16 kan høsting bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør. Disse forutsetningene gjelder imidlertid ikke ved vedtak om høsting av fremmede organismer. Naturmangfoldloven har i tillegg et føre-var-prinsipp i § 9, om at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger det risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningsvedtak.

Norge er part i en rekke internasjonale avtaler og konvensjoner og vi har dermed både et formelt og moralsk ansvar for å sikre produksjonsgrunnlag og mangfold i naturen. Det felles forvaltningsansvaret kan illustreres ved at en rekke arter vandrer på tvers av nasjonale grenser, og dermed er avhengig av å samordne innsatsen fra flere land for å sikre levedyktige bestander. Det grunnleggende prinsippet ved all naturforvaltning, herunder fastsettelse av jakttider, er å forvalte naturen med sikte på en bærekraftig utvikling. For arter som har hatt en negativ utvikling, forutsettes det at både rettighetshavere og jegere har egeninteresse av å sikre en bærekraftig utvikling og beskytte ressursene mot ødeleggelse og ufornuftig uttak av vilt.

I lys av overstående har ikke Direktoratet for naturforvaltning (DN) funnet det forsvarlig å foreslå jakttid for nye naturlige forekommende arter i forbindelse med denne høringen.

Norsk rødliste for arter 2010 er en vurdering av arters risiko for utdøing. Vurderingene i denne lista er basert på Den internasjonale naturvernorganisasjonen (IUCN) sine kriterier. Arter som står i fare for å dø ut fra norsk natur blir kalt truede arter. Det er i denne høringen foreslått å ta ut jakttiden på to arter på grunn av deres status som "nært truet" i rødlista.

Det er en rekke forhold som tilsier at fremmede viltarter og naturlig forekommende viltarter må forvaltes ulikt. Fremmede viltarter er sammen med ødeleggelse av artenes leveområder regnet som de to største truslene mot bevaring av det naturlige biologiske mangfold både på globalt og nasjonalt nivå, og problemer knyttet til fremmede viltarter har fått økt oppmerksomhet de siste årene. Jakt og fangst kan være et viktig virkemiddel for å hindre etablering av fremmede viltarter, eventuelt bidra til å holde etablerte bestander nede på et lavest mulig nivå.

Gjeldende jakttider og behov for endring

DN har fått få henvendelser på ønske om endring i forskrift 1. februar 2007 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012 i den perioden som har gått siden forskriften ble fastsatt. DN har dessuten forespurt alle fylkesmenn, fylkeskommuner og sentrale organisasjoner om innspill i forkant av utarbeidelse av dette høringsdokumentet. Vårt inntrykk etter de innspillene vi har fått er at dagens jakttider fungerer relativt godt. Det er tatt hensyn til alle innspill som har kommet til DN så langt det har latt seg gjøre ut i fra de hensyn som må tas.

Regulering av jakttid innenfor de sentralt fastsatte jakttider

DN vil presisere at innenfor den jakttiden som fastsettes sentralt eller regionalt/lokalt har rettighetshaveren anledning til å bestemme dato for jaktstart og jaktslutt. Rettighetshaveren kan fastsette en senere jaktstart og/eller avslutte jakta tidligere enn de datoer som er fastsatt av forvaltningsmyndighetene. På denne måten gis det mulighet for at de faktiske jakttidene i størst mulig grad kan tilpasses lokale forhold og interesseavveininger. Dette gir også rettighetshaver ansvar og virkemidler i forhold til å begrense uttaket fra bestander der slike begrensinger synes riktig. DN vil her spesielt nevne at det i enkelte regioner i perioder er behov for lokal regulering av uttaket av lirype og fjellrype. Siden grunneierne kan regulere uttaket lokalt, har ikke DN funnet det nødvendig å regulere uttaket av disse bestandene gjennom endring av den sentrale jakttiden.

HJORTEVILT

I forbindelse med rapporten ”Forvaltning av hjortevilt mot 2000 – Handlingsplan” ble det utarbeidet en nasjonal målsetning for forvaltning av elg, hjort, rådyr og villrein. Seks av de fastsatte målene er gjengitt nedenfor:

- Bestandene av elg, hjort og villrein skal stabiliseres innenfor et nivå som til enhver tid vurderes som bærekraftig, både i forhold til bestandenes kvalitet og i forhold til virksomheten i andre samfunnssektorer.
- Hjorteviltbestandene skal ha en biologisk forsvarlig kjønns- og aldersstruktur og opprettholde sin naturlige genetiske variasjon.
- Hjorteviltbestandene skal ikke representere en trussel mot biologisk mangfold.
- Hjorteviltbestandene skal gi mest mulig stabil avkastning som grunnlag for en sunn økonomisk og rekreasjonsmessig utnytting.
- Hjorteviltets helsetilstand skal opprettholdes på et høyt nivå.
- Det skal tilrettelegges for en effektiv beskatning av høy kvalitet, som både gir et godt tilbud av hjorteviltjakt til befolkningen og som minimaliserer konfliktene med andre brukere av jaktområdene.

Samlet sett har det vært lite fokus og henvendelser på jakttidene for elg, rådyr og villrein siden siste jakttdsrevisjon. Siden DN heller ikke ser behov for å endre jakttidene for disse hjorteviltartene, er det ikke foreslått noen endringer i denne høringsrunden.

Det er større utfordring knyttet til den voksende hjortestammen og dette har også et stort fokus lokalt og regionalt. Forslag til endringer i jakttid for hjortevilt er derfor i denne høringsrunden begrenset til hjort.

Hjort

Det har vært en betydelig økning i hjortebestanden fra 1990 og fram til i dag, noe som har ført til større forvaltingsmessige utfordringer. Dette gjenspeiler seg også i at DN stadig får flere henvendelser fra grunneiere, kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn vedrørende økende hjortebestander.

I følge viltstatistikken som utarbeides av Statistisk sentralbyrå ble det felt totalt 39 100 hjort i løpet av jaktåret 2010/2011. For tredje år på rad ble det felt flere hjort enn elg under jakta. Av en samlet fellingskvote på nærmere 54 350 dyr ble 72 prosent skutt dette jaktåret. Antall fellingstillatelser har aldri vært høyere og økte med over 3 400 dyr fra året før. Likevel er det lite som tilsier at det ikke er både potensial for, og ønskelig å ta ut flere dyr.

Hjort har i dag jakttid fra og med 10.09. til og med 15.11. over hele landet i de kommuner hvor det er åpnet adgang til hjortejakt. For å imøtekomme behovet for økt uttak av hjort foreslår DN å utvide den ordinære hjortejakta fra og med 01.09. til og med 23.12. Dette for å unngå at jakttida blir en begrensende faktor i forhold til å få kontroll med utviklingen i hjortebestandene.

Jaktstart 01.09

Foreløpige tall fra flere merkeprosjekter for hjort viser at i underkant av 40 % av de sesongtrekkende dyra starter høsttrekket før jakta starter 10.09, og at trekket i all hovedsak er avsluttet i løpet av oktober. Mange ønsker en tidligere start av den ordinære hjortejakta, nettopp for å øke uttaket av dyr i de områdene som tradisjonelt er typiske sommeroppholdsområder for hjort. En framskyving av jaktstart til 01.09 er biologisk forsvarlig, og vil være et viktig tiltak for å regulere bestanden. Tidligere jaktstart vil dessuten redusere kommunenes behov for å tildele skadefellingstillatelser.

Tidligere hjortejakt kan fortrenge andre brukere av marka i en periode på høsten hvor det ellers er stor friluftslivsaktivitet. DN antar imidlertid at denne konflikten blir moderat ettersom en stor del av jakta vil foregå på innmark i deler av døgnet med lite annen friluftslivsutøvelse. Fylkeskommunen vil fortsatt ha hjemmel etter forskriftens § 2a til å innskrenke jakttiden for hjort dersom konfliktnivået i forhold til andre brukere av utmarka blir for stor.

I tilknytning til revisjon av forvaltningsforskriften for hjortevilt, og som en ytterligere mulighet til økt uttak, vil DN foreslå at fylkeskommunen kan åpne for kvotefri jakt på årskalv av hjort under gitte vilkår. Revidert forskrift om forvaltning av hjortevilt sendes på høring før sommeren 2011.

Jakttid til og med 23.12

DN foreslår også å utvide den ordinære hjortejakta i etterkant av dagens jakttidsslutt, slik at den varer til og med 23.12. Mange fylkesmenn og nå fylkeskommuner har utvidet jakttiden frem til jul i den 5 års perioden som har gått. Ved å fastsette en lengre nasjonal jakttid som varer til og med 23.12, blir jakttiden oversiktlig og ensartet for hele landet. Kommunene og fylkeskommunene kan da legge mer ressurser i arbeidet med den generelle forvaltningen av hjort i stedet for å fokusere på søknader vedrørende utvidelse av jakttida. Over 30 % av kommunen har i følge lokale forskrifter på lovdata utvidet jakttiden for hjort. Dersom man ser på store hjortefylker som f.eks Hordaland har 50 % av kommunene med åpning for hjortejakt utvidet jakttiden, mens i Sør-Trøndelag har over 60 % av kommunene utvidet jakttiden for hjort. I Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane har alle kommuner med hjortejakt utvidet jakttida.

Gjeldende jakttid for hjort

I de kommuner hvor det er åpnet adgang til hjortejakt 10.09. - 15.11.

FORSLAG TIL ENDRING:

I de kommuner hvor det er åpnet adgang til hjortejakt 01.09. - 23.12.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2 og § 2a)

Storskarv

I Europa hekker det to underarter av storskarv, *Phalacrocorax carbo carbo* og *Phalacrocorax carbo sinensis*. I Norge har vi tidligere bare hatt hekkende *carbo* fra Midt-Norge og nordover. I store deler av resten av Europa hekker underarten *sinensis*.

Den norske storskarvbestanden har hatt en klar økning de siste 10 år. Dette er spesielt markant i Vest-Agder (34 % årlig siden 2002), hvor mellomskarv (*sinensis*) er under innvandring og i kraftig vekst. Hekkebestanden av *sinensis* i Europa var i 2006 på ca. 230 000 par og en vinterbestand på over en million individ. Fra midten av 1990 -tallet har underarten etablert seg noen steder fra Østfold til Rogaland. Hekkebestanden av mellomskarv har på denne strekningen sannsynligvis ligget ganske stabilt på 2000 par i perioden 2008 – 2010.

Den europeiske hekkebestanden av underarten *carbo* var i 2004 på ca 48 500 par. I Norge hadde vi på samme tid en hekkebestand på ca. 30 000 par. *Carbo* er på verdensbasis langt mer fåtallig enn *sinensis*. Dagens jaktuttak av *carbo* ser ut til å være på et forsvarlig nivå i forhold til bestandsstørrelsen.

Med bakgrunn i den økende storskarvbestanden foreslår DN å utvide jakttiden for storskarv i kystfylkene fra og med Rogaland til og med Østfold. Utvidelsen begrenses til ferskvannlokaliteter, og vil følge jakttiden for stokkand, brunnakke og krikand som er i perioden 21.08. - 23.12. Dagens jakttid i dette området er fra og med 01.10. til og med 30.11. Den foreslåtte utvidelsen av jakttid for storskarv vil i første rekke medføre en noe høyere beskatning av underarten *sinensis*.

Gjeldende jakttid for storskarv

All Storskarv

Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor: 01.10. - 30.11.

Ungfugl med hvit buk

Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag fylker unntatt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa

01.10. - 30.11.

FORSLAG TIL ENDRING:

I tillegg til gjeldende jakttid, som ikke er høringstema, foreslås følgende utvidelse av jakttiden:

I ferskvannlokaliteter i Østfold, Akershus, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland:

21.08. – 23.12.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Grågås

Vurderinger av jakttid for grågås

Grågåsa kommer tilbake til Norge betydelig tidligere nå enn for 30-40 år siden, den legger egg tidligere og trekker sørover svært tidlig om høsten. Endringene i årsrytme kan skyldes en eller flere av følgende faktorer:

- Klimaendringer som gjør det mulig med tidligere hekkestart.
- Lokale endringer i naturlig næring: ålegraset forsvant flere steder etter 1980.
- Reaksjoner på jakt – skremt tidligere sørover eller mulig jaktseleksjon?
- Mindre jakt i andre land, slik at det blir bedre næringsforhold der fra tidlig august.

Det er i dag et stort sprang i jaktstart fra og med 10.08. sør for og inkludert Rana og Rødøy kommuner i Nordland, og fra og med 21.08. lenger nord. Det er i dag neppe noen biologisk grunn til at spranget skal være så stort i dette området. DN foreslår derfor at jakttiden i Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner endres til perioden 15.08. - 23.12. Det er derimot en endring mot senere hekking og dermed også senere høsttrekk jo lenger nord vi kommer. Det er derfor fortsatt behov for en differensiert jaktstart i Nord-Norge med jaktstart 21.08. i Finnmark som i dag.

Tidlig jaktstart

I henhold til gjeldende forskrift om jakt- og fangsttider har fylkesmannen myndighet til å åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en lokal forvaltningsplan. En slik tidlig jaktstart er begrunnet ut fra følgende intensjoner:

- Begrense skadeomfanget på dyrket mark.
- Regulere bestanden ved å øke jaktuttaket ved
  - at jakta kan foregå over en lengre periode før gjessene trekker sørover.
  - å felle flere ikke-hekkende gjess.

For tidlig jaktstart kan være et problem i forhold til grågåsas fjærutvikling. Tidlig jaktstart kan dessuten ødelegge jakta for mange jegere siden svært lite gås kommer inn på markene ved jaktstart. Dette kan føre til:

- Dårlig jaktutbytte for mange jegere, som vil være misfornøyde med ordningen.
- Lavt jaktuttak, og da vil ikke jakta fungere som bestandsregulerende tiltak på samme måte som den var tiltenkt.
- At det er få jegere ute når grågåsa kommer inn på dyrket mark. Jakta vil ikke da fungere fullt ut som et skadebegrensende tiltak, ved at gjessene jages vekk fra dyrket mark.
- Stort jakttrykk i det gjessene er på vei til å trekke inn mot dyrket mark. Noe som kan bety at de skygger unna områder med jakt, der de ikke har fått noe tid til å gjøre seg kjent med rettetområder/friområder ved forstyrrelse m.m. Dette kan bety mindre skade der og da, noe som isolert sett kan være ønsket fra bondens side, men det betyr sannsynligvis at gjessene finner andre områder å beite på og kan gjøre skade der i stedet.

DN ønsker høringsinstansenes syn på om fylkesmannens myndighet til å åpne for jakt på grågås før ordinær jaktstart skal være 15 dager eller begrenses til 10 dager.

Døgnregulering

Dersom fylkesmannen har åpnet for tidlig jaktstart kan det i dag jaktes i tidsrommet kl. 04.00-11.00 i denne tidligjakt perioden. Dette er et tidspunkt som ble satt for mange år siden, tilpasset jaktstart 10. eller 15. august. Mange erfarer at det er lyst og gode jaktforhold før kl. 04.00, og at gjessene kommer inn på dyrket mark før dette tidspunktet.

DN ønsker derfor å høre på et forslag om at fylkesmannen kan fastsette i hvilket tidsrom det kan jaktes i denne tidligjakta innenfor en ytre ramme på kl. 24.00- 10.00. Her må fylkesmannen ta hensyn til lokale forhold som f.eks soloppgang ved fastsetting av tidspunkt.

Finnmark

I dagens forskrift om jakt- og fangsttider er det geografiske begrensninger i jakta på grågås i Finnmark for å verne dverggås. Dverggåsa er i dag en av de mest utrydningstrua dyreartene i Norge. Arten har også status som kritisk truet i Norsk rødliste for arter 2010.

Det har i løpet av perioden som har gått siden siste jakttidshøring vært en del diskusjoner rundt avgrensningen i Finnmark. Dette begrunnet i at dagens avgrensning er for restriktiv i forhold til de områdene dverggåsa faktisk bruker. DN foreslår derfor ny avgrensning i Finnmark:

Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i Vestertana og landområdet vest for Smalfjord og Tanafjorden til Børselv i Porsanger. Videre nordvest i rett linje fra Børselv til Ytre Billefjord. Videre nord for E6 fra Ytre Billefjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta. Herfra følger avgrensningen rett vest i en rett linje fra Rafsbotn til Tallvik. Videre nord for E6 fra Tallvik til grense Troms fylke og nordover langs fylkesgrensen.

Gjeldende jakttid for grågås

Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor: 10.08. - 23.12.

I Finnmark fylke er jakt kun tillatt i ytre fjordstrøk og kyst med følgende avgrensning: Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i Vestertana og landområdene vest for Smalfjord og Tanafjorden til Børselv i Porsanger. Videre nord for en rett linje fra Børselv til Olderfjord. Videre nord for E6 fra Olderfjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta og videre langs sjøen til Laukvik. Deretter en rett linje til E6 på Isnestofte. Videre nord for E6 fra Isnestofte til grense Troms fylke og nordover langs fylkesgrensen: 21.08. - 23.12.

Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner: 21.08. - 23.12.

Den frie jakten på hav og fjord, jf viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke: 10.09. - 23.12.

FORSLAG TIL ENDRING:

Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner: 15.08. - 23.12.

I Finnmark fylke er jakt kun tillatt i ytre fjordstrøk og kyst med følgende avgrensning: Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i Vestertana og landområdet vest for Smalfjord og Tanafjorden til Børselv i Porsanger. Videre nordvest i rett linje fra Børselv til Ytre Billefjord. Videre nord for E6 fra Ytre Billefjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta. Herfra følger avgrensningen rett vest i en rett linje fra Rafsbotn til Tallvik. Videre nord for E6 fra Tallvik til grense Troms fylke og nordover langs fylkesgrensen.

(Forslagene medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Fylkesmannen kan åpne for jakt på grågås inntil xx dager (forslag: 10 eller 15 dager) før ordinær jaktstart når det foreligger en lokal forvaltningsplan. I denne perioden kan fylkesmannen fastsette når det kan jaktes innenfor et tidsrom fra kl. 24.00 – 10.00 ut i fra lokale forhold som f.eks soloppgang.

(Forslaget medfører eventuell endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 3).

Svartand

Svartand står på Norsk rødliste for arter 2010 med status "nært truet". Begrunnelsen for dette er artens langvarige tilbakegang. Denne tilbakegangen har, i følge kriteriedokumentasjonen til Norsk rødliste, vært markant i Sør-Norge. Det finnes ikke kunnskap som dokumenterer jakt som en årsak til artens tilbakegang, men det kan ikke utelukkes at den fåtallige norske hekkepopulasjonen berøres av jakta.

På grunn av bestandssituasjonen og usikkerhet om jakta beskatter den norske hekkebestanden i tillegg til trekkende individer østfra, ønsker DN å høre på et forslag om å ta ut svartand fra forskriften av hensyn til føre - var - prinsippet.

Gjeldende jakttid for svartand

Østfold, Akershus, Oslo, Vestfold, Buskerud, Telemark,
Aust-Agder og Vest-Agder:

10.09. – 23.12.

FORSLAG TIL ENDRING:

Ta ut jakttiden for svartand fra forskriften.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Rugde

Antall felte rugder har gått ned de siste åra, og det felles rundt 3000 rugder på landsbasis hvert år. Arten er sjelden i Troms og Finnmark, og i jaktåret 2009/2010 ble det ikke felt rugder i disse to fylkene.

De siste års kalde vintre har ført til at det flere steder har vært betydelig dødelighet. Som en følge av matmangel har ikke rugdene energi til å stå imot kulden. For at overvintrende fugler skal komme seg gjennom harde vintre er de helt avhengig av å finne nok næring og samtidig få nok hvile. For å forhindre at jakt blir et forstyrrende element for rugda i den perioden de er utsatt for det klimastresset kulde påfører dem ønsker DN å korte ned jakttidsslutt fra 23.12 til 31.10, som samsvarer med jakttidsslutt for enkeltbekkasin.

Gjeldende jakttid for rugde

Hele landet:

10.09. - 23.12.

FORSLAG TIL ENDRING:

Hele landet

10.09. - 31.10.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Fiskemåke

Fiskemåke har kommet inn på Norsk rødliste for arter 2010, med status "nært truet". På grunn av bestandssituasjonen for fiskemåke ønsker DN å høre på et forslag om å ta ut fiskemåke fra jakttingsforskriften av hensyn til føre - var - prinsippet.

Gjeldende jakttid for fiskemåke

Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor: 21.08. – 28.02./29.02.

Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke:

10.09. - 23.12.

FORSLAG TIL ENDRING:

Det foreslås å ta ut jakttiden for fiskemåke fra forskriften.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Ekorn

Tidligere var ekornskinn eller gråverk ettertraktet og hadde nasjonaløkonomisk betydning fra 1920 - årene da prisen på verdensmarkedet økte kraftig. På denne tiden var det trolig bare rypejakta som hadde større nasjonaløkonomisk betydning. I de beste årene ble det eksportert over 500 000 ekornskinn til utlandet. Til sammenligning ble det jaktåret 2009/2010 kun felt 790 ekorn.

Siden ekorn ikke lenger har noen verdi som pelsverk og aldri har hatt noen særlig matverdi ønsker DN å høre på et forslag om å ta ut ekorn fra forskriften.

Gjeldende jakttid for ekorn

Hele landet: 01.11. – 15.03.

FORSLAG TIL ENDRING:

Det foreslås å ta ut jakttiden for ekorn fra forskriften.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Fremmede/introduserte arter

Villsvin

Villsvin har de siste århundrene hatt sin naturlige utbredelse i Mellom-, Sør- og Øst-Europa. I steinalderen fantes villsvin også i Norge. Villsvin er flere ganger gjeninnført til Norge. I Sør-Norge blir villsvin stadig observert i grensetraktene mot Sverige, til dels langt inne på norsk side av grensen, bl.a. som følge av ekspansjonen i den svenske bestanden. Den svenske villsvinbestanden har hatt en eksplosiv økning, ca 30 % årlig vekst de seinere år fra antatt 40 000 individer i 2005 til 150 000 individer i 2011. I jakt sesongen 2009/2010 ble det felt nærmere 70 000 individer i Sverige. Et økende antall villsvin må påregnes på norsk side av grensen, og situasjonen i Sverige krever at arten må forvaltes på en slik måte at en har best mulig kontroll med utviklingen.

DN ser behov for å utvikle en mer aktiv forvaltningsstrategi for villsvin. Som et ledd i dette ønsker DN å høre på et forslag om å regulere jakttiden for villsvin etter svensk modell for om mulig å unngå rask og ukontrollert spredning i Norge slik de opplevde i Sverige.

DN ønsker å høre på en generell jakttid på villsvin fra og med 16.04 til og med 15.02. Svensk forskning har vist at 85 % av fødslene skjer i perioden februar til mai. Til forskjell fra arter som mink og mårhund har villsvinet tidligere vært en del av norsk fauna og vi anser det derfor som humant og jaktetisk riktig at villsvinet ikke kan jaktes i denne perioden. Forskning viser for øvrig at det kan være en fødselstopp også i august – september i Sverige, trolig som et resultat av ombrunsting for de suggene som mistet kullet på våren. Jegerne kan derfor treffe på sugge med unger store deler av året. Det synes derfor riktig å frede sugge med unger hele året.

Villsvinet lever i grupper som ledes av en eldre hunn. Det er uheldig å skyte lederhunner i en gruppe, ettersom det kan ødelegge gruppens sosiale struktur og kan bidra til at de yngre hunnene kommer i brunst og danner nye familiegrupper. Dette vil bidra til en spredning snarere enn en begrensning. Ved å frede sugge med unger er det også større sannsynlighet for å spare eldre voksne hunner.

DN ønsker at årsunger skal kunne jaktes hele året slik som i Sverige siden de ikke er i stand til å klare seg uten sin mor.

Gjeldende jakttid for villsvin

Hele landet: 01.04. – 31.03.

FORSLAG TIL ENDRING:

Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor: 16.04. - 15.02.

Årsunger 01.04. - 31.03.

Sugge med unger er fredet hele året

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Stivhaleand

Stivhaleand er en amerikansk and som ble importert til Europa på 1940 – tallet. Viltarter med opprinnelse i andre verdensdeler har potensial til å gi store negative konsekvenser i norsk natur. Frem til i dag har tiltak for å hindre etablering av fremmede og nye arter blitt regulert gjennom at det er opprettet jakttid for arten. Dersom det skal fastsettes jakttid for en art kreves det at arten betegnes som vilt. Definisjonen av vilt er at arten kan leve og formere seg i vill tilstand i Norge. DN stiller ikke krav om at alle jaktbarhetskriteriene må være oppfylt for at en fremmed/introdisert art kan betegnes som jaktbar.

Stivhaleanda er observert flere steder i Norge. Den utgjør en trussel for andre andearter siden den kan prøve å parre seg med de andre artene. DN ønsker derfor å høre på å åpne for jakt på Stivhaleand. Selv om det totalt sett er få observasjoner i Norge, vil vi ved å åpne for jakt bidra til en samlet europeisk innsats for å få bort arten. Habitatoverlapp med andre andefugler medfører at helårs jakttid ikke er ønskelig, og vi finner det mest formålstjenelig å ha jakttid samtidig med gressendene 21.08 – 23.12.

FORSLAG TIL ENDRING:

Hele landet

21.08. - 23.12.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 2).

Sanking av egg og dun

Fiskemåke

Bestandssituasjonen for fiskemåke er beskrevet tidligere i høringsdokumentet. På grunn av tilbakegangen foreslår DN at fiskemåke tas ut av listen over arter det kan sankes egg fra.

FORSLAG TIL ENDRING:

Fiskemåke tas ut av listen over arter det kan sankes egg fra.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 6).

Hvitkinngås

Bernkonvensjonen verner europeiske arter av ville planter og dyr og deres naturlige leveområder. Viltloven gir hjemmel til å forby og regulere jakt og fangstmetodene i samsvar med konvensjonen. Bernkonvensjonen opererer med fire lister med ulike tiltak. Liste II omfatter om lag 700 dyrearter som skal beskyttes mot fangst, jakt og innsamling av egg. Hvitkinngås er oppført på Liste II. Norge er derfor forpliktet til å frede hvitkinngås og sikre dens leveområde. På bakgrunn av dette foreslår DN at hvitkinngås tas ut av listen over arter det kan sankes egg fra.

FORSLAG TIL ENDRING:

Hvitkinngås tas ut av listen over arter det kan sankes egg fra.

(Forslaget medfører endring i forskrift om jakt- og fangsttider § 6).

Forslag til forskrift om jakt- og fangsttider samt sankning av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2012 til og med 31. mars 2017

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning dd.mm.åå med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 9, § 15 og § 16 og lov 29. mai 1981 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 9, § 24 og § 44, jf. delegeringsvedtak 2. april 1982 nr. 592, jf. delegeringsvedtak 30. april 2001 nr. 1670.

§ 1. Jaktbare arter

Som jaktbare arter regnes alle arter med jakttid. Jaktidsrammen for den enkelte art er fastsatt likt med tidligste jaktidsstart og seneste jaktidsavslutning. Jaktidsrammen omfatter også utvidelse av jakttidene i tråd med § 3 og § 6.

§ 2. Jakttider

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
<i>Skarver</i>			
Toppskarv	Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylker samt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa i Sør-Trøndelag fylke	01.10.	30.11.
All storskarv	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	01.10.	30.11.
Storskarv Ungfugl med hvit buk	Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag fylker unntatt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa.	01.10.	30.11.
Storskarv	I ferskvannslokaliteter i Østfold, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland fylke	21.08.	23.12.
<i>Andefugler</i>			
Kortnebbgås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08.	23.12.
	I Finnmark fylke er arten fredet		
	Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke	10.09.	23.12.

Grågås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08.	23.12.
	I Finnmark fylke er jakt kun tillat i ytre fjordstrøk og kyst med følgende avgrensing: Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i vestertana og landområdet vest for Smalfjord og Tanafjorden til Børselv i Porsanger. Videre nordvest i rett linje fra Børselv til Ytre Billefjord. Videre nord for E6 fra Ytre Billefjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta. Herfra følger avgrensingen rett vest i en rett linje fra Rafsbotn til Tallvik. Videre nord for E6 fra Talvik til grense Troms fylke og nordover langs fylkesgrensen.	21.08.	23.12.
	Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	15.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke	10.09.	23.12.
Brunnakke, krikkand og stokkand	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke	10.09.	23.12.
Toppand, havelle, kvinand, siland og laksand	Hele landet	10.09.	23.12.
Ærfugl	Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker	01.10.	30.11.
<i>Hønsfugler</i>			
Jerpe, orrfugl og storfugl	Hele landet	10.09.	23.12.
Lirype og fjellrype	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.09.	28.02./29.02.
	Finnmark og Troms fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/Hellemofjorden i Nordland fylke	10.09.	15.03.
<i>Vadere og måker</i>			
Heilo	Hele landet med unntak av Rogaland fylke hvor arten er fredet	21.08.	31.10.
Enkeltbekkasin	Hele landet	21.08.	31.10.
Rugde	Hele landet	10.09.	31.10.
Gråmåke og svartbak	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	21.08.	28.02./29.02.

	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke	10.09.	28.02./29.02.
<i>Duefugler</i>			
Ringdue	Hele landet med unntak av Troms og Finnmark fylker hvor arten er fredet	21.08.	23.12.
<i>Spurvefugler</i>			
Gråtrost og rødvingetrost	Hele landet	10.08.	23.12.
Nøtteskrike	Hele landet med unntak av Nordland, Troms og Finnmark fylker hvor arten er fredet	10.08.	28.02./29.02.
Skjære	Hele landet	10.08.	28.02./29.02.
Kråke	Hele landet	15.07.	31.03.
Ravn	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.08.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylker	10.08.	15.03.
<i>Haredyr</i>			
Hare	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.09.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/Hellefjorden i Nordland fylke	10.09.	15.03.
<i>Gnagere</i>			
Bever	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til beverjakt	01.10.	30.04.
<i>Rovdyr</i>			
Rødrev	Hele landet	15.07.	15.04.
Røyskatt	Hele landet	21.08.	15.03.
Mår	Hele landet	01.11.	15.03.
Grevling	Hele landet	21.08.	31.01.
Gaupe	Hele landet Jakt er kun tillatt i de områder der rovviltnemnden/direktoratet har fastsatt kvote eller tillatt kvotefri jakt på gaupe (jf forskrift 18. mars 2005 nr 242 om forvaltning av rovvilt). Rovviltnemnden kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det.	01.02.	31.03.
<i>Hjortevilt</i>			
Hjort	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til hjortejakt	01.09.	23.12.

Elg	I de kommuner hvor det er åpnet for adgang til elgjakt		
	Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Kautokeino og Karasjok	01.09.	30.09.
	Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylker	10.09.	15.11.
	Oppland fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Lunner kommune	05.10.	31.10.
	Telemark fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Sauherad, Siljan, Porsgrunn, Skien, Nome, Bamle, Kragerø, samt Drangedal unntatt Tørdal etter den gamle soknegrensa, og Bø unntatt den del av kommunen som ligger sør og vest for Bø-elva.	05.10.	31.10.
	Buskerud fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Hurum, Røyken, Lier, Hole, Drammen, Øvre Eiker og Nedre Eiker	05.10.	31.10.
	Østfold, Akershus, Oslo og Vestfold fylker	05.10.	31.10.
	Hedmark fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Grue, Åsnes, Våler, Elverum vest for Glomma, Stange, Løten, Hamar og Ringsaker	05.10.	31.10.
	Vest-Agder fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Kristiansand, Søgne, Sogndalen, Venesla, Marnardal, Audnedal, Mandal, Lindesnes, Lyngdal, Farsund og Flekkefjord.	05.10.	31.10.
	Aust-Agder fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Arendal, Froland, Grimstad, Birkenes, Lillesand, Evje og Hornnes, øst for Otra og Iveland	05.10.	31.10.
Rådyr	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til rådyrjakt	25.09.	23.12.
Voksen rådyrbukk	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til rådyrjakt	10.08.	23.12.
Villrein	Hele landet (alle villreinområder)	20.08.	30.09.

<i>Fremmede/introduserte arter</i>			
Kanadagås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08.	23.12.
	Finnmark, Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke	10.09.	23.12.
Stripegås	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke	10.09.	23.12.
Knoppand (moskusand)	Hele landet	21.08.	23.12.
Mandarinand	Hele landet	21.08.	23.12.
Stivhaleand	Hele landet	21.08.	23.12.
Fasan	Hele landet	01.10.	15.10.
Sørhare og viltlevende kanin	Hele landet	10.09.	28.02./29.02.
Beverrotte	Hele landet	21.08.	15.05.
Bisam	Hele landet	01.04.	31.03.
Mårhund	Hele landet	01.04.	31.03.
Villmink	Hele landet	01.04.	31.03.
Villsvin	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	16.04.	15.02.
	Årsunger	01.04.	31.03.
	Sugge med unger er fredet hele året		
Dåhjort og muflon	Hele landet	25.09.	23.12.

§ 3. Delegering av myndighet

1. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til fylkesmannen:

Fylkesmannen kan åpne for jakt på grågås inntil xx dager (forslag: 10 eller 15) før ordinær jaktstart når det foreligger en lokal forvaltningsplan. I denne perioden kan fylkesmannen fastsette når det kan jaktes innenfor et tidsrom fra kl. 24.00 – 10.00 ut i fra lokal forhold som f.eks soloppgang.

2. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til fylkeskommunen:
  - a. Fylkeskommunen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg til 23. desember når det foreligger særlige bestands-, forvaltnings- eller næringsmessige behov. Det skal fremgå av søknaden hvilke hensyn som ønskes ivarettatt, hvilke deler av arealet som omfattes av driftsplaner, tiltak for samjakt og hensyn til øvrig friluftsliv. Kommunen kan også søke samarbeid med nabokommuner før søknad fremmes for fylkeskommunen. Arealet med utvidet jakttid bør omfatte hele kommunen. Fylkeskommunen kan av hensyn til andre brukere av utmarka innskrenke jakttiden for elg og hjort som for eksempel utsette starttidspunkt, framskyve avslutningstidspunkt og innføre opphold i jakta. Dette kan gjelde hele eller deler av kommunen.

Fylkeskommunen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 31. januar i hele eller deler av kommunen der skadegjørende trekkende bestander av elg og/eller hjort medfører vesentlige beiteskader.

- b. Fylkeskommunen kan åpne for jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant av ordinær jakttid.

- c. Fylkeskommunen kan utvide jakten på kanadagås og stripegås i inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid.
3. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til kommunen:
Utvide jakttiden for bever med inntil 15 dager i etterkant for hele eller deler av kommunen der is- og snøforhold normalt vanskeliggjør en bestandsmessig forsvarlig forvaltning innenfor ordinær jakttid.
4. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til villreinnemnda:
Utvide jakttida for villrein i sitt villreinområde med inntil 14 dager i løpet av oktober måned når særlige bestandsmessige behov foreligger.

§ 4. Helgefredning under jakttiden for elg

Det er ikke tillatt å jakte elg på lørdager og søndager i følgende områder i Oslo, Akershus og Buskerud fylker:

Asker, Bærum, Hole, Lørenskog, den delen av Lier kommune som ligger øst for riksveg 285 og Holsfjorden og den delen av Oslo kommune som ligger sør for en linje trukket fra der kommunegrensen mot Ringerike krysser Langlivatnet rett øst for V. Fyllingen, videre østover langs vassdraget over Ø. Fyllingen-Bjørnsjøen-Helgeren-L. og St. Gøtja til Manntjern og St. Svartjern i kommunegrensen mot Nittedal.

§ 5. Snarefangst etter ryper

Det er adgang til snarefangst etter ryper fra og med 1. november til utgangen av jakttiden for ryper i følgende kommuner:

<i>Fylke</i>	<i>Kommune</i>
Oppland	Lesja, Dovre, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Øyer, Etnedal, Øystre Slidre og Vang.
Telemark	Hjartdal, Seljord, Fyresdal, Tøkke, Vinje og Tinn.
Aust-Agder	Bygland, Valle og Bykle.
Vest-Agder	Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.
Rogaland	Bjerkreim, Forsand, Hjelmeland, Gjesdal og Suldal.
Hordaland	Odda, Eidfjord, Voss, Vaksdal og Kvam.
Møre og Romsdal	Rauma, Norddal og Stordal.
Sør-Trøndelag	Røros, Holtålen, Midtre Gauldal, Tydal og Oppdal.
Nord-Trøndelag	Verdal, Steinkjer, Snåsa, Lierne, Namsskogan, Overhalla, Røyrvik, Høylandet og Meråker.
Nordland	Grane, Hattfjelldal, Rana, Hemnes, Beiarn, Brønnøy, Steigen, Sørfold, Øksnes, Evenes, Tysfjord og Narvik.
Troms	Bjarkøy, Ibestad, Tranøy, Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Karlsøy, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Skånland, Lavangen og Gratangen.
Finnmark	Alle kommuner unntatt Vardø.

Den som skal bruke snarer til fangst av rype plikter å føre regelmessig tilsyn med snarene minst hver andre dag.

§ 6. Sanking av egg og dun

Grunneier eller bruker kan sanke egg fra fuglereir tilhørende følgende arter i følgende områder:

<i>Område</i>	<i>Arter</i>
Nordland, Troms og Finnmark	Gråmåke, svartbak og kvinand i tiden til og med 14. juni.
Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag	Gråmåke, svartbak og kvinand i tiden til og med 20. mai.
Resten av landet	Gråmåke, sildemåke, svartbak og kvinand i tiden til og med 20. mai.
Hele landet	Ærfugl i tidligere fredlyste egg- og dunvær i tiden til og med 1. juni.
Hele landet	Grågås i tiden til og med 15. april.
Hele landet	Stripegås og kanadagås i tiden til og med 1. juli.
Fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold, Oslo og Akershus, Østfold, Oppland og Hedmark	Snøgås i tiden til og med 1. juli.

Fylkesmannen kan gi tillatelse til sanking av egg fra grågås utover 15. april i områder hvor dette inngår i en forvaltningsplan for grågås. Fylkesmannen skal godkjenne det faglige innholdet og de tiltak som beskrives.

Dun av ærfugl kan tas bort hele sommeren etter at klekking har funnet sted.

§ 7. Dispensasjon

Direktoratet kan i særlige tilfeller endre og dispensere fra disse bestemmelsene.

§ 8. Straff

Overtredelser av bestemmelser gitt i denne forskrift straffes etter viltloven § 56.

§ 9. Ikrafttredelse og oppheving

Forskriften trer i kraft 1. april 2012. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. februar 2007 nr. 112 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012.